

a Pontifice dirimeretur. Eadem Henrico postulante, res ab Ossato Cardinali ac Nicolao Brulardo. Silerio, regiis legatis, Romæ agitata. Clemens cum negotium ad Cardinalium collegium detulisset, ab eo Collegio causa Galliæ Præfulibus data: mandata Francisco Jojeusæ, Cardinali; Mutinæ Episcopo, Internuntio; Arelatensi Archiepiscopo dantur. Ii, re cognita, nullum extitisse inter Henricum III. & Margaretam matrimonium pronuntiarunt. Quod sane magnum, & ad tuendum augendumque Galliæ regnum, & ad reipublicæ christianæ, Italiæque præsertim pacem conservandam, momentum, potentissimorum Regum libratis æqua lance viribus, allatum videbatur.

Henr. Regis & Margaretæ Valeræ matrimonium irritum pronuntiatur.

Inter graviores hoc anno curas, ea præcipua fuit, ut de portibus deque æstuariis, quæ firmissima veluti moenia civitatem ambirent, Patres cogitarent; quam sane non humana industria congesti aggeres, sed tenuissimo in hoc extremo Adriatici sinus recessu assurgentia litora a maritimis tempestatibus tutam reddunt. Eorum dorso amplissima æstuaria, quæ, vel mari alterno æstu reciprocante, vel fluminum exoneratione oriuntur, imminentia, pro vasta atque inaccessibili fossa sunt. Hæc antiquitus adeo patebant, ut illustres in terrarum orbe civitates earum sinu exciperentur. Aquileja, nobilis reipublicæ Romanæ colonia, caput orientis in septemtrionem tenebat obversa. Parum aberant Concordia, Opitergium, Altinum, Adria a qua nonnulli hujuscce sinus nomen deducunt. Ad austrum vero clarissima Ravennæ civitate cladebantur, quæ, ut Strabo refert, in palude sita, cum primum lignea esset, multis que pontium contignationibus compacta; mox aucta, basilicis aliisque eximiis substructionibus, quæ romani imperii majestatem referrent, ab Augusto, Tiberio, Trajano, Valentiano ornata fuerat; tandem a Theoderico, Gothorum Rege, Italici regni sedes effecta. Aestuariis humo oppletis, atque in continentem redactis, modo tria circiter passuum millia a mari distat. Inter varia flumina, quæ in æstuaria influunt, septem præcipua in alpibus exorta ingenti aquarum copia per varias ambages atque anfractus diducta, in paludes sese exonerant. Taliaventus ac Liquetia ex Forijulii montibus manant, priscaque nomina fere servant; Anaxus (modo *Pla-*

*Venetorum
æstuario-
rum descri-
ptio.*

vem